

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Son yıllarda ceza infaz sisteminde, mahpusların cezalarını tamamlamalarına veya şartlı tahliyeye hak kazanmalarına rağmen özgürlüklerinin idari kurullar eliyle ertelendiği çok sayıda vaka kamuoyuna yansımaktadır. Özellikle Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde çok sayıda kadın mahpusun, kanuni infaz süreleri dolmasına rağmen tahliyelerinin engellendiği bildirilmektedir. Bu durum, ceza hukuku ilkeleriyle ve hukuk devleti anlayışıyla bağdaşmamaktadır.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 107. maddesi gereğince, şartlı tahliye bir lütuf değil, belirli koşulların oluşması halinde mahpusa tanınmış yasal bir hak niteliğindedir. Bu hakkın, idare ve gözlem kurullarının soyut, tekrarlanan veya gerekçesiz "iyi hal değerlendirmeleri"ne bağlanması, hukuken güvence altına alınmış bir özgürlük hakkının keyfi biçimde kısıtlanması anlamına gelmektedir.

Sincan Kadın Kapalı Cezaevi özelinde 12 kadın mahpusun Nedime Yaklav, Sermin Demirdağ, Nuriye Adet, Gülşan Adet, Hicran Binici, Zeliha Ustabaşı, Elif Çetinbaş, Melike Göksu, Esra Soyaktaş, Fatma Aslan, Süheyla Taş ve Emine Abiş tahliyelerinin idari kurul raporlarıyla ertelendiği iddiaları, uygulamanın sistematik hale geldiğini göstermektedir. "Kes-kopyala-yapıştır" tarzında hazırlanan ve kişiselleştirilmemiş raporların dayanak gösterilmesi, hem idarenin objektiflik yükümlülüğünü hem de mahpusun adil yargılanma ve özgürlük hakkını ihlal etmektedir.

Bu keyfiyetin sürmesi, yalnızca Sincan Cezaevi'ndeki kadın mahpusları değil, genel olarak infaz hukukunun bütünlüğünü tehdit etmekte ve yargı, idare ayrımını ortadan kaldırmaktadır. Hukukun temel ilkesi olan "cezaların kanuniliği" prensibine aykırı şekilde uygulanan bu infaz engellemeleri, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler açısından da ciddi bir ihlal alanı oluşturmaktadır.

Bu bağlamda:

1. Sincan Kadın Kapalı Cezaevi'nde cezaları bitmesine rağmen tahliyesi engellenen kadın mahpus sayısı kaçtır?
2. Bu mahpusların tahliyelerinin ertelenmesine gerekçe gösterilen "İdare ve Gözlem Kurulu" raporlarının hazırlanmasında hangi objektif ve ölçülebilir kriterler kullanılmaktadır?

3. Bu raporların kişiselleştirilmeden, standart ve tekrarlanan ifadelerle düzenlendiği iddiaları doğru mudur?
4. Kanunda 3 veya 6 ay olarak belirlenen şartlı tahliye değerlendirme sürelerinin, yönetmelik yorumlarıyla bir yıla çıkarıldığı doğru mudur? Bu durum hangi yasal dayanağa sahiptir?
5. Ceza infaz kurumlarında İdare ve Gözlem Kurulları'nın keyfi kararlarına karşı etkili bir denetim mekanizması bulunmakta mıdır?
6. Siyasi mahpusların şartlı tahliye süreçlerinde olumsuz veya ayrımcı değerlendirmelere maruz kaldığı yönündeki iddiaları araştırmak üzere Bakanlığımızca herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?
7. Şartlı tahliye hakkının idari değerlendirmelerle kısıtlanmasının önüne geçmek ve hukuk güvenliğini sağlamak amacıyla bir yasal veya idari reform planlanmakta mıdır?
8. Ceza infaz kurumlarında özgürlük hakkı ihlallerine ilişkin kamuoyunun ve insan hakları kuruluşlarının yaptığı başvuruların kaçısı sonuçlandırılmıştır?